

KENNIS MAKELEN IS MENSEN MAKELEN

Overheid en wetenschap hebben elkaar hard nodig bij het oplossen van de watervraagstukken van deze tijd, zeker tegen de achtergrond van klimaatverandering. Maar hoe overbrug je de kloof tussen beide werelden, zoals STOWA al jaren probeert? In het EU-project PSI-Connect (Policy Science Interactions, red.) onderzochten projectleider Adriaan Slob en zijn team de mogelijkheden. En wat zijn de lessen voor STOWA?

Slob ruimt direct een misverstand uit de weg. Kennis makelen is meer dan het laten stromen en delen van kennis en inzichten. Het draait uiteindelijk om het bij elkaar brengen van verschillende denkwerelden: die van overheid, wetenschap en de bewoners en gebruikers van de planomgeving. 'In die werelden spreken mensen een andere taal, is sprake van een heel andere dynamiek en worden mensen op een heel verschillende manier afge-rekend op hun werk. Het gaat dus niet zozeer om het bij elkaar brengen van papieren kennis, maar om de interactie tussen mensen als dragers van die kennis. Hoe beter die interactie is, hoe groter de kans op succes.'

VERSCHILLENDE WERELDEN

Tijdens PSI-Connect experimenteerden we, op verschillende schaalniveaus in concrete beleidstrajecten, met instrumenten om mensen tot kennisuitwisseling en nieuwe inzichten te laten komen. Het ging onder meer om gezamenlijke modelformulering (group model building), simulatie- rollenspellen, visievorming en scenario-planning. Adriaan Slob: 'In ons project hebben we gezien dat de inzet van deze instrumenten aantoonbaar bijdraagt aan het onderling uitwisselen en integreren van kennis en inzichten, waardoor (gezamenlijk) nieuwe kennis en inzichten ontstaan.'

VERSTREKKENDE GEVOLGEN

Het toepassen van nieuwe inzichten wordt lastig wanneer deze niet zonder meer in de bestaande structuren passen, aldus Slob. Nieuwe kennis kan voor organisaties soms verstrekkende gevolgen hebben. 'De consequentie kan zijn dat mensen anders moeten gaan handelen. Het beleid moet om. Je moet je kennis op een nieuwe manier genereren of integreren, of je moet op

een andere manier contact maken met de buitenwereld. Dat is vaak lastig te veranderen. En daar bleef het bij onze cases soms op hangen. Je hebt binnen organisaties echt mensen aan de top nodig die zich durven opwerpen als hoeders van dergelijke verande-

ring. Als organisaties specifiek aandacht hebben voor de strategische betekenis van kennisontwikkeling, zal dit beter lukken.'

BIJZONDERE POSITIE

Nederland neemt ten opzichte van andere EU-landen een bijzondere positie in als het gaat om de wijze waarop een brug wordt geslagen tussen regionaal waterbeleid en waterkennis. Slob: 'De waterschappen hebben voor het makelen van kennis een uniek instrument in het leven geroepen, namelijk STOWA. Geen enkel ander EU-land heeft een organisatie die zich op deze wijze daarmee bezig houdt. Dat geeft ons een voorsprong ten opzichte van andere landen. Tijdens de slotconferentie van PSI-Connect waren de deelnemers erg geïnteresseerd in de wijze waarop we dat in Nederland hebben geregeld.'

INTERMEDIAIR

STOWA kan volgens Slob zijn rol als intermediair tussen waterschap en wetenschap versterken door kennis op te bouwen over en ervaring op te doen met het gebruik van de binnen PSI-Connect beproefde instrumenten. 'Dat draagt bij aan een effectieve inzet van die instrumenten. Daarmee vergroot je je waarde als ondersteuner en faciliteerder van het uitwisselingsproces en breng je mensen direct met elkaar in contact. De rol van kennismakelaar vraagt ook dat je vooruit kunt denken en de beleidsvragen van morgen weet te vertalen in de kennisvragen van vandaag.'

Tot slot: waterbeleid wordt volgens Slob steeds meer gebiedsbeleid. 'Dat betekent dat je plannen moet afstemmen met bewoners, gebruikers en belanghebbenden in het gebied. Dat je rekening moet houden met, en moet inspelen op andere plannen in dat gebied en de activiteiten die er worden ondernomen. Waterschappen hebben over de sociaal-wetenschappelijke aspecten van het werk nog een heleboel te leren. Ik denk dat STOWA van grote waarde kan zijn om ze daarbij te helpen. Bijvoorbeeld door het monitoren van deze processen en de geleerde lessen te delen met andere waterschappen. Of het instellen van platforms waarop de gebiedsmanagers van waterschappen hun ervaringen met elkaar kunnen delen.'

Meer weten over PSI-Connect? Kijk op psiconnect.eu.

